

Asia YMPÄRISTÖKATSELMUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Viite Rautalammin kunnan ympäristölautakunnan kokous 11.5.2023 § 16

Historiaa

Viimeksi Rautalammissa on toteutettu ympäristökatselmus vuonna 2018. Tuolloin katselmus kohdistui Satakielistentielle. Katselmuksella oli havaittu kahdeksan kohdetta, mitkä edellyttivät jatkotoimenpiteitä. Toimenpidekehotukset ovat liittyneet mm. romuautojen ja muiden tavaroiden/jätteiden varastointiin piha-alueella, metsänhoitotöiden risujen ja oksien raivaamiseen, hulevesiasioihin sekä huonokuntoisiin asuintaloihin.

Ehdotus ympäristökatselmuksen toteuttamiseksi

Vuosittaisen katselmuksen tavoitteena on lisätä kuntalaisten yleistä viihtyvyyttä kunnan alueella puuttamalla roskaantumiseen jätelain perusteella sekä purkukuntoisiin ja vaarallisiin rakennuksiin tai epäsiistiin varastointiin maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti.

Osallistujat

Kunnan ympäristönsuojelu- ja rakennusvalvontaviranomaiset: ympäristö- ja rakennustarkastaja sekä halukkaat ympäristölautakunnan jäsenet ja varajäsenet.

Ajankohta ja alue

Ympäristökatselmus suoritetaan vuosittain elo-syyskuun aikana. Katselmuksen ajankohta (vk) ja vuotuinen katselmusreitti sovitaan aina ympäristölautakunnan kevään kokouksessa (huhti-kesäkuu). Viranhaltijat ilmoittavat tarkan päivän hyvissä ajoin ennen Reitin valinnassa voidaan tarkastella, esimerkiksi vuoden mittaan kuntaan ja viranhaltijoille tulleita ilmoituksia tai heidän omia havaintojaan, joita on muuten ollut vaikea ottaa virallisesti käsittelyyn. Katselmus voidaan suorittaa jalkaisin tai ajoneuvolla suunnitellun reitin mukaan.

Katselmuksen suorittaminen

Katselmuksella kiinnitetään huomiota kiinteistöjen piha-alueiden ja yleisten alueiden siisteyteen ja viihtyisyyteen mm. käyttötavaroiden ja/tai jätteiden epäsiisti varastointi piha-alueella, pahoin pusikoituneet pihapiirit ja roskaantuneet kohteet, sekä rakennusten kuntoon ja turvallisuuteen, kuten ränsistyneet ja sortumisvaarassa olevat rakennukset. Ne kohteet, mistä todetaan aiheutuvan ympäristön pilaantumisen vaaraa, jätelain mukaista roskaantumista, haittaa yleiselle viihtyisyydelle tai yleisen turvallisuuden vaarantumista, kirjataan ylös katselmuspöytäkirjaan. Katselmuksella etukäteen valikoitua aluetta tarkkaillaan yleisiltä tie- ja kulkuväylyiltä. Muille kuin yleisessä käytössä oleville alueille ei katselmuksen yhteydessä mennä.

Toimenpiteet

Katselmuksella havaittujen epäkohtien poistamiseksi kiinteistön omistajille tai haltijoille lähetetään purku-/korjaus- tai siivoustoimenpiteisiin liittyen selvityspyynnöt. Mikäli asianosaisia ei tavoiteta tai selvitys ei ole riittävä, kehoitetaan asianosaisia saattamaan havaittu puute kuntoon. Kehotuskirjeissä kuvataan vaadittu toimenpide ja annetaan määräaika sen suorittamiseen. Määräaika toimenpiteen suorittamiseen voi tapauksesta riippuen olla yhdestä kymmeneen kuukautta (1–10 kk). Määräajan pohdinnassa viranhaltija ottaa huomioon annettavan velvoitteen tai velvoitteiden laadun ja laajuuden sekä toimenpiteeseen suhteutetun järkevän toteutusajan. Määräajan umpeuduttua viranhaltijat selvittävät kohtuullisessa ajassa, miten vaaditut toimenpiteet on tehty kiinteistöillä, esim. puhelinkeskustelun, asianosaiselta saadun valokuvan tai ohikulkumatkalla tehdyn havainnon perusteella.

Mikäli toimenpiteitä ei ole kehotuksesta huolimatta toteutettu annetussa määräajassa, voi ympäristönsuojeluviranomainen käynnistää asiassa hallintopakkomenettelyn, sekä tarvittaessa tehostaa määräystä uhkasakolla. Ennen hallintopakkomenettelyä asianosaiselle varataan hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti tilaisuus selityksen antamiseen asiassa. Kuulemiskirjeen vastaanottamisesta lukien asianosaisella on mahdollisuus antaa neljän viikon sisällä viranhaltijalle kirjallinen selitys siitä, miksi toimenpidettä ei ole tehty tai se on suoritettu puutteellisesti.

Mikäli hyväksyttävää perustetta ei saada, eikä asianosainen toimenpidettä suorita, harkitsee kunnan ympäristönsuojelu- ja rakennusvalvontaviranomainen velvoittavansa asianosaista ympäristönsuojelulain (527/2014) 180 §:n, jätelain (646/2011) 126 §:n tai maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mm. 166, 167, 169 ja 182 §:ien nojalla saattamaan toimintansa kyseessä olevan lain mukaiseksi. Määräyksen noudattamisen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakkolain (1113/1990) mukainen sakon uhka.

Yhteenveto

Vuosittain, esimerkiksi seuraavan katselmuksen suunnittelukokouksen (ymp. ltk. kokous) yhteydessä viranhaltijat vetävät yhteen edellisen katselmuskerran perusteella toteutetut toimenpiteet ja raportoivat sen hetkisen kohteiden tilanteen ympäristölautakunnalle. Samalla voidaan päivittää uuden ympäristökatselmuksen toimintamallia, esimerkiksi jos kehitysideoita on noussut esiin aikaisempien katselmusten pohjalta. Lisäksi kertyvien kokemusten perusteella voidaan tarkastella ympäristökatselmuksen järkevää toteutustiheyttä, eli onko esimerkiksi vuosittaisen katselmus kierroksen sijaan parempi toteuttaa katselmus joka toinen vuosi tai harvemmin.

Tiedottaminen

Katselmuksesta tiedotetaan etukäteen vähintään kaksi (2) viikkoa ennen toteutusta kunnan nettisivuilla, Facebook-sivulla ja alueella yleisesti julkaistavassa sanomalehdessä, kuten Sisä-Savo -lehti. Tiedotteessa ei mainita tarkkaa katselmuksaluetta, vaan se on luonteeltaan yleisinfo koko kunnan asukkaille. Alla esimerkki tiedotteesta:

”YMPÄRISTÖKATSELMUS RAUTALAMMILLA VIIKOLLA XX

Rautalammin kunnan ympäristölautakunta järjestää ympäristökatselmuksen kunnan asemakaava-alueella viikolla xx. Katselmuksessa kiinnitetään huomiota mm. kiinteistöjen piha-alueiden ja yleisten alueiden siisteyteen ja viihtyisyyteen sekä rakennusten kuntoon ja turvallisuuteen. Havaituista epäkohdista ollaan yhteydessä kiinteistön omistajaan tai haltijaan purku-/korjaus- tai siivoustoimenpiteiden selvittämistä ja suorittamista varten.

Vastuuhenkilöt asioiden hoitamiseksi ovat roskaantumisen ja/tai jätteiden osalta ympäristötarkastaja Milla Saarinen, puh. 0400 200 194, milla.saarinen@rautalampi.fi ja huonokuntoisten rakennusten osalta rakennustarkastaja Laura Paloniemi, puh. 040 358 7787, laura.paloniemi@rautalampi.fi.”

Vuoden 2023 ympäristökatselmus

Vuonna 2023 ympäristökatselmus esitetään toteutettavaksi edellä mainituin perustein. Katselmus voitaisiin toteuttaa viikolla 34 tai 35. Hyvä kellonaika katselmuksen suorittamiselle voisi olla klo 12–14 välillä. Katselmus kohdistetaan Rautalammin kirkonkylän taajama-alueelle ja havainnointi suoritetaan jalkaisin. Tarkemmat katuosuudet päätetään ympäristölautakunnan kokouksessa.

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta päättää hyväksyä viranhaltijoiden esityksen ympäristökatselmuksen toteutusmallista. Lisäksi päätetään järjestää vuoden 2023 katselmus viikolla xx klo 12–14 välillä Rautalammin kirkonkylän taajama-alueen katuosuuksilla Xxxxx.

Rautalamilla 8.6.2023

Milla Saarinen
Ympäristötarkastaja

Laura Paloniemi
Rakennustarkastaja

Pasi Väyrynen
Kiinteistö- ja aluepäällikkö